

European Securities and
Markets Authority

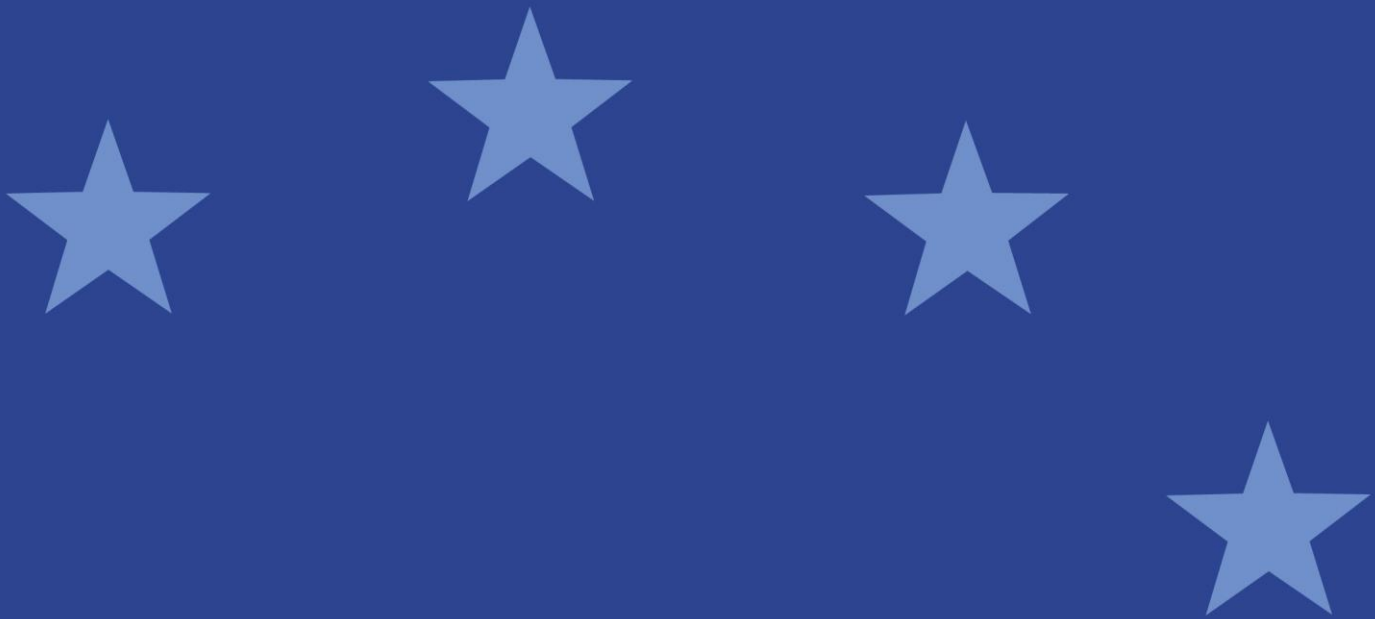
Suunised

prospektimääruse alusel
prospektimääruse kohaselt

avaldatavate

riskitegurite

kohta

Sisukord

I. Kohaldamisala.....	3
II. Viited õigusaktidele, lühendid ja mõisted	4
III. Eesmärk.....	6
IV. Täitmis- ja aruandluskohustused	7
V. Taustteave	8
VI. Riskitegurite suunised	9

I. Kohaldamisala

Kellele?

1. Need suunised on adresseeritud pädevatele asutustele, mille on määranud iga liikmesriik kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määruse (EL) 2017/1129 (mis käsitleb väärtpaberite avalikul pakkumisel või reguleeritud turul kauplemisele võtmisel avaldatavat prospekti ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/71/EÜ) artikliga 31.

Mis?

2. Need suunised aitavad pädevatel asutustel hinnata riskitegurite spetsiifilisust ja olulisust ning riskitegurite kategooriate kaupa esitamist sõltuvalt nende olemusest. Suunised on koostatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määruse (EL) 2017/1129 (mis käsitleb väärtpaberite avalikul pakkumisel või reguleeritud turul kauplemisele võtmisel avaldatavat prospekti ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/71/EÜ) artikli 16 lõikega 4.

Millal?

3. Suuniseid kohaldatakse alates 04/12/2019.

II. Viited õigusaktidele, lühendid ja mõisted

Viited õigusaktidele

<i>ESMA määrus</i>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ ¹
<i>Turukuritarvituse määrus</i>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvituse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ ²
<i>Prospektimäärus (PM)</i>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määrus (EL) 2017/1129, mis käsitleb väärtpaberite avalikul pakkumisel või reguleeritud turul kauplemisele võtmisel avaldatavat prospekti ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/71/EÜ ³

Lühendid

<i>ESMA</i>	Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve
<i>RD</i>	Registreerimisdokument

Mõisted

<i>Prospekti vastutavad isikud</i>	<i>eest</i> Isikud, kes vastutavad prospektis sisalduva teabe eest, st olenevalt asjaoludest emitent või tema haldus-, juhtimis- või järelevalveorganid, pakkuja, reguleeritud turul kauplemisele võtmise taotleja või garantii andja ning muud isikud, kes vastutavad prospektis esitatud teabe eest ja kes on prospektis ka vastavalt määratletud
------------------------------------	---

¹ ELT L 331, 15.12.2010, lk 84.

² ELT L 173, 12.6.2014, lk 1.

³ ELT L 168, 30.6.2017, lk 12.

<i>URD</i>	Universaalne registreerimisdokument prospektimääruse artikliga 9	kooskõlas
<i>RD</i>	Registreerimisdokument	
<i>VK</i>	Väärtpaberikirjeldus	

III. Eesmärk

4. Nagu on märgitud prospektimääruse põhjenduses 54, on riskitegurite prospekti ja/või lissasse kaasamise peamine eesmärk tagada, et investorid saaksid hinnata investeeringuga seotud asjakohaseid riske ja selle tulemusena teha faktilistele asjaoludele tuginedes teadlikke investeerimisotsuseid. Seetõttu tuleks riskitegurite puhul piirduda riskidega, mis on olulised ning emitendile ja/või tema väärtpaberitele omased ning mis on kooskõlas prospekti sisuga.
5. Suunised põhinevad prospektimääruse artikli 16 lõikel 4. Suuniste eesmärk on soodustada asjakohast, sihipärast ja senisest ühtlustatumat riskitegurite avaldamist hõlpsasti analüüsitaval, sisutihedal ja arusaadaval kujul, aidates pädevatel asutustel hinnata riskitegurite spetsiifilisust ja olulisust ning riskitegurite kategooriate kaupa esitamist sõltuvalt nende olemusest. Suunised ei piirdu üksnes teatud tüüpi üksuse või teatud tüüpi prospekti riskiteguritega.
6. Kuigi suunised on prospektimääruse artikli 16 lõike 4 alusel adresseeritud pädevatele asutustele, peaksid prospektide, registreerimisdokumentide, universaalsete registreerimisdokumentide, väärtpaberikirjelduste ja nende lisade kinnitamise kiirendamiseks neid suuniseid arvesse võtma ka prospekti eest vastutavad isikud, kes prospekti pädevatele asutustele esitamiseks ette valmistavad.

IV. Täitmis- ja aruandluskohustused

Suuniste staatus

7. Suunised on adresseeritud pädevatele asutustele. Kooskõlas ESMA määruse artikli 16 lõikega 3 peavad pädevad asutused tegema kõik endast oleneva, et neid suuniseid järgida.
8. Pädevad asutused, kellele neid suuniseid kohaldatakse, peavad neid järgima, kaasates need asjakohasel viisil oma järelevalveraamistikku ja arvestades nendega prospekti läbivaatamisel kooskõlas prospektimääruse artikliga 20.

Aruandlusnõuded

9. Pädevad asutused, kellele neid suuniseid kohaldatakse, peavad kahe kuu jooksul pärast seda, kui suunised on avaldatud ESMA veebilehel kõigis Euroopa Liidu ametlikes keeltes, teatama ESMA-le, kas nad i) järgivad suuniseid, ii) ei järgi suuniseid, kuid kavatsevad järgima hakata, või iii) ei järgi suuniseid ega kavatse neid järgima hakata.
10. Mittejärgimise korral peavad pädevad asutused kahe kuu jooksul pärast seda, kui suunised on avaldatud ESMA veebilehel Euroopa Liidu kõigis ametlikes keeltes, teatama ESMA-le ka suuniste mittejärgimise põhjused.
11. Teate vorm on ESMA veebilehel. Kui vorm on täidetud, tuleb see edastada ESMA-le.

V. Taustteave

12. Suunised on esitatud paksus kirjas ja neile järgnevad selgitavad märkused. Pädevad asutused peaksid neid suuniseid järgima ja riskitegurite hindamise hõlbustamiseks lugema ka selgitavaid märkuseid.
13. Riskitegureid hinnates peaksid pädevad asutused arvestama, et spetsiifilisuse, olulisuse ja kinnitamise kriteeriumid on prospektimääruse artikli 16 lõike 1 kohaselt kumulatiivsed. Seetõttu peaksid pädevad asutused riskitegurite avaldamise hindamisel arvestama, kas riskitegurid on spetsiifilised, olulised ja kinnitatud vastavalt prospektimääruse artikli 16 lõikele 1. Riskiteguri prospekti lisamisel peab avaldatud teabe põhjal olema selge, et kõik kriteeriumid on täidetud.
14. Kui prospekti eest vastutavate isikute poolt riskitegurite kohta avaldatud teabes esineb puudusi, peaks pädev asutus andma prospekti eest vastutavatele isikutele võimaluse selgitada või avaldatud teavet parandada, kui see on asjakohane. See hindamisetapp peaks toimuma pädeva asutuse ja prospekti eest vastutavate isikute vahelise aruteluna. Kui prospekti eest vastutavad isikud ei suuda või ei soovi vajalikke muudatusi teha ega lisateavet esitada, peaks pädev asutus kasutama prospektimääruse artikliga 20 talle antud volitusi, et tagada prospekti eest vastutavate isikute tegevuse vastavus prospektimääruse artiklile 16.
15. Lisaks käesolevate suuniste alusel riskitegurite arusaadavuse kontrollimisele, võivad pädevad asutused võtta arvesse seda, millistele investoritele on prospekt suunatud (st kas ühe väärtpaberi nimiväärtus on vähemalt 100 000 eurot või kas väärtpaberitega on kavas kaubelda ainult reguleeritud turul või selle konkreetses segmendis, millele on juurdepääs üksnes kutselistel investoritel, kelle eesmärk on kaubelda selliste väärtpaberitega).

VI. Riskitegurite suunised

VI.1. Spetsiifilisuse suunised

Suunis 1. Enne prospekti kinnitamist peaks pädev asutus veenduma, et riskiteguri spetsiifilisus on avaldatud teabe põhjal selge. Sellega seoses:

- i. peaks pädev asutus esitama prospekti eest vastutavatele isikutele vastavad kommentaarid, kui riskiteguri kohta avaldatud teave ei kajasta selget ja vahetut seost riskiteguri ja emitendi, garantii andja või väärtpaberite vahel või kui nähtub, et riskiteguri kohta avaldatud teave ei ole koostatud konkreetselt emitenti / garantii andjat või väärtpabereid silmas pidades.
 - ii. Vajaduse korral peaks pädev asutus nõudma, et prospekti eest vastutavad isikud muudaksid riskiteguri teavet või esitaksid täpsema selgituse.
16. Emitendi / garantii andjaga seotud spetsiifilisus võib oleneda üksuse liigist (näiteks iduettevõtted, reguleeritud üksused, spetsialist-emitendid jne) ning väärtpaberiga seotud spetsiifilisus võib oleneda väärtpaberi omadustest.
 17. Iga riskiteguri puhul tuleks tuvastada ja avaldada risk, mis on emitendi / garantii andja või asjaomaste väärtpaberite suhtes asjakohane, mitte esitada üksnes üldist teavet.
 18. Samas tööstusharus tegutsevad emitendid võivad kokku puutuda sarnaste riskidega ning seetõttu võib nende emitentidega seotud avaldatud teave olla sarnane. Ent konkreetse tööstusharu/sektori spetsiifilised riskid võivad mõjutada emitente erinevalt, näiteks olenevalt emitendi suuruselt või turuosast, ja seetõttu eeldatakse, et need erinevused kajastuvad ka asjaomase riskiteguri kohta avaldatud teabes.
 19. Ülal kirjeldatud põhimõtte kehtib ka sarnast liiki väärtpaberite kohta teabe avaldamisel.
 20. Hindamise käigus peaks pädev asutus arvestama ka riskiteguritevahelisi sõltuvusi, näiteks väärtpaberiga seotud risk võib olla suurem või väiksem olenevalt emitendi finantsseisundist või võlakirjade alusvaraks oleva varakogumi krediitkvaliteedist. Seetõttu peaks riskitegurite kohta avaldatud teave seda kajastama.
 21. Riskiteguri spetsiifilisust ei pea hindama pädevad asutused, vaid emitendid, kes peavad tagama, et riskiteguri kohta avaldatud teabest tuleks selgelt esile riski spetsiifilisus. Sellegipoolest peaks pädev asutus veenduma, et riskiteguri spetsiifilisus on selle kohta avaldatud teabe põhjal ilmne.

Suunis 2. Pädev asutus peaks vaidlustama selliste riskitegurite lisamise, mille eesmärk on üksnes vastutuse välistamine. Vajaduse korral peaks pädev asutus

nõudma, et prospekti eest vastutavad isikud muudaksid riskiteguri teavet või esitaksid täpsema selgituse.

22. Riskitegurite eesmärk ei tohiks olla üksnes prospekti eest vastutavate isikute vastutuse välistamine. Riskiteguri kohta avaldatud teave, mille eesmärk on üksnes vastutuse välistamine, ei ole üldjuhul emitendi, garantii andja ega väärtpaberi suhtes spetsiifiline.
23. Vastutuse välistamise klauslid ei näita sageli läbipaistvalt riskiteguri ja/või muude emitendi / garantii andja suhtes esinevate riskide spetsiifilisust ja olulisust, kuna sisaldavad üksnes üldist keelekasutust ega kirjelda selgelt riskide spetsiifilisust.
24. Riskitegurite teavet ei tohiks üksnes kopeerida muude emitentide või emitendi enda varem avaldatud dokumentidest, kui need ei ole emitendi / garantii andja ja/või väärtpaberite suhtes asjakohased.

VI.2. Olulisuse suunised

Suunis 3. Enne prospekti kinnitamist peaks pädev asutus veenduma, et riskiteguri olulisus on avaldatud teabe põhjal selge. Sellega seoses:

- i. **kui olulisus ei ole riskiteguri kohta avaldatud teabe põhjal ilmne, peaks pädev asutus vaidlustama riskiteguri lisamise.**
 - ii. **Vajaduse korral peaks pädev asutus nõudma, et prospekti eest vastutavad isikud muudaksid riskiteguri teavet või esitaksid täpsema selgituse.**
25. Kui prospektis sisalduva riskiteguri kohta avaldatud teabe hindamine tekitab riskiteguri olulisuse suhtes kahtlusi, peaks pädev asutus esitama prospekti eest vastutavatele isikutele vastavad kommentaarid, viidates nende kohustustele, mis on sätestatud prospektimääruse artikli 16 lõikes 1.
 26. Riskiteguri olulisust ei pea hindama pädevad asutused, vaid emitendid, kes peavad tagama, et riskiteguri kohta avaldatud teabest tuleks selgelt esile riski olulisus. Sellegipoolest peaks pädev asutus veenduma, et riskiteguri olulisus on selle kohta avaldatud teabe põhjal ilmne.

Suunis 4. Pädev asutus peaks esitama prospekti eest vastutavatele isikutele vastavad kommentaarid, kui riskiteguri võimalikku negatiivset mõju emitendile / garantii andjale ja/või väärtpaberitele ei ole avaldatud, ning nõudma asjakohaste muudatuste tegemist.

27. ESMA on seisukohal, et kvantitatiivse teabe esitamine riskitegurite avaldamisel aitab näidata konkreetse riskiteguri olulisust. Sellist teavet võivad sisaldada varem avaldatud dokumendid, näiteks tegevusaruanded, finantsaruanded ja ühekordselt avaldatud teave vastavalt turukuritarvituse määruse artiklile 17.

28. Kui kvantitatiivne teave ei ole kättesaadav või kui sellise teabe prospekti lisamine ei ole asjakohane, tuleks riskitegurite võimalikku negatiivset mõju kirjeldada kvalitatiivset lähenemisviisi kasutades. Riskitegurite olulisuse esitamise üks võimalus on kasutada prospektimääruse artikli 16 lõike 1 eelviimase lõigu kohast skaalat, mille põhjal jaotatakse riskitegurid väikesteks, keskmisteks ja suurteks. Kuid prospekti eest vastutavad isikud ei ole kohustatud kasutama riskide sellist olulisusepõhist järjestusviisi. Siiski tuleks kvalitatiivse lähenemisviisi rakendamisel riskide mõju piisavalt selgitada ning see peaks olema kooskõlas iga kategooria kõige olulisemate riskitegurite järjestusega prospektimääruse artikli 16 lõike 1 ja käesolevate suuniste punkti 33 alusel.
29. Kui riskiteguri potentsiaalse negatiivse mõju kirjeldamisel on kasutatud kvalitatiivset teavet, peaks pädev asutus veenduma, et riskiteguri olulisus on avaldatud teabe põhjal ilmne.

Suunis 5. Kui pehmendav keelekasutus raskendab riskiteguri olulisuse mõistmist, peaks pädev asutus sellise keelekasutuse vaidlustama. Vajaduse korral peaks pädev asutus nõudma, et prospekti eest vastutavad isikud muudaksid riskiteguri kohta avaldatud teavet, et kõrvaldada pehmendav keelekasutus.

30. Pehmendav keelekasutus ei ole keelatud, ent riskiteguriga seoses on see lubatud üksnes negatiivse mõju tõenäosuse või eeldatava ulatuse näitlikustamisel. Liigsest või sobimatust pehmendavast keelekasutusest tuleks hoiduda. Pehmendav keelekasutus võib piirata seda, kuidas lugeja tajub riskiteguri negatiivse mõju tegelikku ulatust või esinemistõenäosust, nii et lugeja jaoks ei ole enam selge, kas risk on oluline või mitte. Seetõttu ei tohiks pehmendavat keelekasutust sel viisil kasutada.
31. Liigse pehmendava keelekasutuse näide on pikad ja üksikasjalikud kirjeldused riskijuhtimise põhimõtetest. Kui riskijuhtimise põhimõtted on kehtestatud, peaksid prospekti eest vastutavad isikud (uuesti) hindama riski olulisust, võttes arvesse riskijuhtimise põhimõtteid, enne riskiteguri prospekti lisamist. Kui prospekti riskitegurite jaoks kirjeldatud risk on oluline emitendi riskijuhtimise põhimõtetest hoolimata, peaks see olulisus selgelt ilmnema riskiteguri kohta avaldatud teabest. Kui kehtestatud põhimõtete kirjeldamine vähendab riski osatähtsust sel määral, et risk ei ole enam oluline, tuleks see prospektist välja jätta või pehmendav keelekasutus kõrvaldada.

VI.3. Olulisuse ja spetsiifilisuse kinnitamise suunised

Suunis 6. Enne prospekti kinnitamist peaks pädev asutus veenduma, et prospektis esitatud üldpilt on kooskõlas riskiteguri olulisuse ja spetsiifilisusega. Sellega seoses:

- i. kui pädev asutus leiab, et prospekti sisu ei kinnita riskiteguri olulisust ja spetsiifilisust, peaks pädev asutus sellise riskiteguri lisamise vaidlustama.**
- ii. Vajaduse korral peaks pädev asutus nõudma, et prospekti eest vastutavad isikud muudaksid asjakohase riskiteguri kohta avaldatud**

teavet või esitaksid selgituse, et oleks arusaadav, miks riskitegur on spetsiifiline ja oluline.

32. Kuigi tavaliselt kinnitatakse riskiteguri olulisust ja spetsiifilisust otseselt/selgelt vastava spetsiifilise teabe esitamise kaudu prospekti muus osas, ei ole see alati vajalik. Teatud juhtudel piisab ka sellest, kui riskiteguri olulisus ja spetsiifilisus on tuvastatav viitega prospektis esitatud üldpildile emitendi / garantii andja ja väärtpaberite kohta.

VI.4. Riskitegurite kategooriate kaupa esitamise suunised

Suunis 7. Riskitegurite kategooriate kaupa esitamine (sõltuvalt nende olemusest) aitab investoritel riskitegurite jaos paremini orienteeruda. Enne prospekti kinnitamist peaks pädev asutus veenduma, et riskitegurid on esitatud kategooriate kaupa nende olemuse põhjal. Sellega seoses:

- i. kui seda ei ole tehtud, peaks pädev asutus emitendile esitama vastavad kommentaarid.**
- ii. Vajaduse korral peaks pädev asutus nõudma, et prospekti eest vastutavad isikud muudaksid riskitegurite esitamist kategooriate kaupa.**

33. Riskitegurite kategoriseerimine ja kategooria sees järjestamine aitab riskitegureid paremini mõista. Mõlemad peaksid aitama investoritel paremini mõista iga avaldatud riskiteguri allikat ja olemust. Iga riskitegur tohib esineda ainult ühes, kõige sobivamas kategoorias.

34. Prospektimääruse artikli 16 kohaselt tuleb igas kategoorias esitada esmalt kõige olulisemad riskitegurid, kuid iga kategooria ülejäänud riskitegurite järjestamisel ei ole kohustuslik arvestada nende olulisust.

35. Emitendile / garantii andjale spetsiifilised ja olulised riskitegurid võib jaotada näiteks järgmistesse kategooriatesse:

- emitendi finantsseisundiga seotud riskid;
- emitendi majandustegevuse ja tööstusharuga seotud riskid;
- õiguslikud ja regulatiivsed riskid;
- sisekontrolli risk;
- keskkondlikud, sotsiaalsed ja juhtimisega seotud riskid.

36. Väärtpaberitele spetsiifilised ja olulised riskitegurid võib jaotada näiteks järgmistesse kategooriatesse:

- väärtpaberite olemusega seotud riskid;
- alusvaraga seotud riskid;
- garantii andja ja tagatisega seotud riskid;
- väärtpaberite avaliku pakkumise ja/või reguleeritud turul kauplemisele võtmisega seotud riskid.

Suunis 8. Kui prospekti riskitegurite jaos ei ole kategooriad sobivate pealkirjadega tähistatud, peaks pädev asutus esitama prospekti eest vastutavatele isikutele vastavad kommentaarid ja nõudma muudatuste tegemist.

37. Kategooriate pealkirjad peavad kajastama riskitegurite olemust. Kategooriate pealkirjastamisel tuleb veenduda, et need oleksid sobiva reavahe ja paksu kirja kasutamise abil prospektis kergesti äratuntavad.
38. Ei tohi lisada mitteasjakohaseid kategooriaid. Olemuselt sarnased riskitegurid võib kategoriseerida ja esitada ühe pealkirja all.

Suunis 9. Kui prospektis esitatud kategooriate ja alamkategooriate arv on tehingu mahtu/keerukust ja emitendi / garantii andja puhul esinevat riski arvestades ebaproportsionaalne, peaks pädev asutus esitama prospekti eest vastutavatele isikutele vastavad kommentaarid ja nõudma paranduste tegemist.

39. Pädevad asutused peaksid vaidlustama riskitegurite esitamise kategooriate kaupa, kui prospekti eest vastutavad isikud on standardsesse, ühe emitendi ja ühe väärtpaberiga prospekti kaasanud enam kui kümme kategooriat ja alamkategooriat. Muudel juhtudel võib see arv olenevalt olukorrast olla suurem. ESMA hinnangul on suurem kategooriate/alamkategooriate arv asjakohane näiteks mitut toodet hõlmavates põhiprospektides.
40. Samas võib pädev asutus vaidlustada kuni kümnet kategooriat ja alamkategooriat sisaldava prospekti, kui riskitegurite mõistetaval viisil esitamiseks piisanuks vähematest kategooriatest ja alamkategooriatest.

Suunis 10. Riskitegurite esituse hindamisel tuleks arvestada sellega, et kategooriad tuleks jaotada alamkategooriateks ainult siis, kui see on konkreetse prospekti puhul põhjendatud. Kui alamkategooriate kasutamiseks ei ole selget või ilmset vajadust, peaks pädev asutus esitama prospekti eest vastutavatele isikutele vastavad kommentaarid ja nõudma, et nad muudaksid riskitegurite esitamise jao osa, mille arusaadavusega on probleeme.

41. Alamkategooriaid tuleks kasutada ainult siis, kui nende kaasamine on konkreetse juhtumi asjaolusid arvestades põhjendatud. Riskitegurite esitamisel võib olla vaja kasutada alamkategooriaid näiteks siis, kui põhiprospekt kajastab mitut tüüpi väärtpabereid.
42. Kui kasutatakse alamkategooriaid, tuleks kohaldada riskitegurite esitamise põhimõtteid, nagu on kirjeldatud käesolevas riskitegurite kategooriate kaupa esitamise alajaos.

VI.5. Riskitegurite sihipärasuse/sisutiheduse suunised

Suunis 11. Enne prospekti kinnitamist peaks pädev asutus veenduma, et iga riskiteguri kohta avaldatud teave on esitatud sisutihedalt. Sellega seoses:

- i. kui seda põhimõtet ei järgita, peaks pädev asutus teabe esituse vaidlustama.**
- ii. Vajaduse korral peaks pädev asutus nõudma, et prospekti eest vastutavad isikud esitaksid avaldatud teabe sihipärasemalt ja sisutihedamalt.**

43. Prospektide liigne pikkus võib otseselt tuleneda sellest, et iga prospektis nimetatud riskiteguri kohta esitatakse rohkesti teavet, mistõttu võib halveneda prospekti arusaadavus. Seetõttu peaks pädev asutus esitama vastavad kommentaarid riskitegurite kohta avaldatud teabe pikkuse kohta, tagamaks, et iga riskiteguri olulisus ja spetsiifilisus tuleksid selgelt esile ning riskiteguri esitus oleks asjakohane ja sihipärane.

VI.6. Suunised riskitegurite esitamise kohta kokkuvõttes

Suunis 12. Kui prospektil on kokkuvõte, peaks pädev asutus enne prospekti kinnitamist veenduma, et kokkuvõttes avaldatud teave on kooskõlas prospekti sisu avaldatud riskitegurite järjekorraga. Sellega seoses:

- i. kui seda põhimõtet ei järgita, peaks pädev asutus esitama prospekti eest vastutavatele isikutele vastavad kommentaarid.**
- ii. Vajaduse korral peaks pädev asutus nõudma muudatuste tegemist selles kokkuvõtte osas, kus riskitegurite kohta avaldatud teave ei ole prospekti riskitegurite jaos esitatud järjestusega kooskõlas.**

44. Kokkuvõttes esitatud riskitegurite hindamisel peaks pädev asutus kontrollima, kas nende esitus on kooskõlas nende olulisusel põhineva esitusega riskitegurite jaos. See aga ei tähenda, et kokkuvõte peaks sisaldama kõikide prospektis käsitletud kategooriate riskitegureid.

I lisa. Spetsiifiliste ja oluliste riskitegurite näited

I lisa esitatud näited on üksnes illustratiivsed.

Riskitegurite kohta avaldatud teabe hindamisel võivad pädevad asutused tugineda I lisale. Lisa sisaldab **mittetäielikke näiteid**, mille eesmärk on selgitada: 1) kuidas kajastada riskiteguri spetsiifilisust; 2) kuidas kajastada korraga nii riskiteguri spetsiifilisust kui ka olulisust ning 3) milline on pehmemdav keelekasutus.

Näited

Nagu on sätestatud V jaos „Tautsteave“ (käesolevas suuniseid sisaldavas dokumendis eespool), peaks riskitegurite kohta avaldatud teave väljendama nii spetsiifilisust kui ka olulisust.

Järgmisi näiteid võib käsitleda avaldatud teabe näidetena, mis illustreerivad riskitegurite spetsiifilisust seoses emitendiga, või riskitegurite kohta avaldatud teabe väljavõtetena, mis näitavad selget ja otsest seost riskiteguri ja emitendi vahel.

- 1) Kui emitent lisab prospekti loodusõnnetustega seotud riskiteguri, tuleb seda spetsiifilisuse esiletoomiseks seostada emitendi tegevusega. Seda illustreerib alljärgnev näide.

Emitendi peamine tootmisüksus (tehas ABC), mis andis möödunud aastal 30% emitendi käibest, asub jõe ääres, mis tõuseb peaaegu igal kevadel üle kallaste. Suurvesi võib raskendada kauba transportimist jaotuskeskustesse ja selle tagajärjel takistada kauba tarnimist lõppklientidele. Emitendi mitme põhikliendiga sõlmitud lepingud annavad klientidele õiguse nõuda emitendilt hinna alandamist, kui kaup ei jõua õigel ajal kohale. Peale selle on enamik emitendi lepingutest sõlmitud klientidega lühemaks ajaks kui üks aasta. Tarne hilinemine võib kahjustada emitendi mainet klientide seas ning selle tagajärjel võivad kliendid pöörduda edaspidi emitendi konkurentide poole.

- 2) Kui emitent lisab prospekti keskkondlike, sotsiaalsete või juhtimisega seotud asjaolude riskiteguri, võib spetsiifilisust kirjeldada järgmiselt.

Emitent peab ISO sertifikaadi säilitamiseks järgima rangeid säästlikkuskriteeriume. Emitent peab kaks korda aastas läbima hindamise (ametiasutuses XYZ), mille tagajärjel võidakse emitendilt nõuetele mittevastavuse tõttu ISO sertifikaat ära võtta. ISO sertifikaadi säilitamisest sõltub seejuures emitendi kahe suurima kliendiga sõlmitud tarnelepingute säilimine. Neile kahele kliendile tarnitav kaup moodustas möödunud aastal emitendi ärikasumist 40%.

Kui asjakohane, võib järgmisi näiteid käsitleda avaldatud teabe näidetena või riskitegurite kohta avaldatud teabe väljavõtetena, mis illustreerivad riskitegurite spetsiifilisust ja olulisust seoses väärtpaberiga, mida prospekti eest vastutavad isikud hindavad prospektimääruse artiklis 16 esitatud kohustuste alusel.

1) Väärtpaberite likviidsuse tase.

Pärast pakkumise lõpetamist ja eeldades, et kõik [XX] aktsiad pakkumise käigus müüakse, on ainult [YY]% ettevõtte aktsiakapitalist vabalt kaubeldav. Sellel võib olla negatiivne mõju aktsiate likviidsusele ja selle tagajärjel võib kauplemise maht väheneda. Väärtpaberite likviidsuse tase võib negatiivselt mõjutada hinda, millega investor saab väärtpabereid võõrandada, püüdes müüa lühikese aja jooksul.

2) Väärtpaberite allutatus (näiteks teatavatele reguleeritud üksustele; finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse vahendite, sh kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise mõju).

Allutatud võlakirjad on tagamata võlanõuded ABC panga vastu.

ABC pangale kohaldub pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiiv, mille eesmärk on võimaldada võtta teatavaid meetmeid selliste krediitiasutuste ja investimisühingute suhtes, kelle puhul esineb maksejõuetuse risk. Emitendi suhtes pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivist tuleneva meetme võtmine võib oluliselt mõjutada väljastatud võlakirjade või nendega seotud tagasimaksete väärtust ja/või omakapitaliks konverteerimise riski.

Kui ABC panga puhul tehakse kindlaks, et ta on pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi kohaselt maksejõuetu või tõenäoliselt maksejõuetuks jääv, ning asjaomane ametiasutus kohaldab panga suhtes üht või mitut direktiivis nimetatud kriisilahenduse vahendit (näiteks ettevõtte võõrandamine, vara eraldamine, kohustuste ja nõudeõiguste teisendamine või sildpanga asutamine), siis võib igasugune ABC panga varade müügist tekkiv puudujääk tuua allutatud võlakirja omanikule kaasa täitmata nõuete osalise vähendamise või halvemal juhul nullini kahandamise. Võlakirja omanike allutatud seisund kujutab lisariski, arvestades pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivil põhinevat allahindamise ja konverteerimise järjekorda (näiteks hinnatakse allutatud võlakirjad alla ja/või konverteeritakse vajaduse korral pärast aktsiat, kuid enne kõrgema nõudeõigusega võlaväärtpabereid).

Asjaomane ametiasutus võib taotleda võlakirjade lõpptähtpäeva tingimuste muutmist, mis võib negatiivselt mõjutada võlakirjade väärtust edasimüümisel.

Kõiki eespool nimetatud meetmeid võidakse võtta eraldi või mitme kaupa. Näiteks võib asjaomane ametiasutus nõuda lisaks ABC panga varade allahindamisele ja müümisele ka allutatud võlakirjade osalist konverteerimist ABC panga lihtaktsiateks.

Avaliku sektori finantstoetust antakse ABC pangale maksejõuetuse riski korral üksnes viimase võimalusena pärast seda, kui on hinnatud muude kriisilahenduse vahendite kasutamise võimalikkust ja kui võimalikke vahendeid on kasutatud nii suurel määral, kui see finantsstabiilsust säilitades on võimalik.

- 3) Põhiprospekti vahetuskursirisk mitmes vääringus võlakirjade lõplikel tingimustel väljastamisel, kui päritoluliikmesriigi ja vastuvõtva liikmesriigi valuuta on euro.

Selle võlaprogrammi alusel lõplikel tingimustel väljastatavad võlakirjad võib väljastada ka muus vääringus kui euro, näiteks eurodollari või eurojeeni võlakirjadena. Põhiprospekti tingimuste kohaselt võivad kõik teatavate võlakirjadega seotud maksed, sh intress, olla tehtud dollarites, jeenides või ükskõik millises muus valuutas, mis on määratletud käesolevas põhiprospektis.

Maksete tegemisel võib euro kurss märkimisväärselt kõikuda. Vahetuskursside kõikumise ulatus on ebaselge ning kujutab kõnealuse programmi raames väljastatud võlakirjade väärtusele ja neist saadavale kasumile märkimisväärset riski.

Vahetuskursi märkimisväärne kõikumine ei pruugi vastata intressimäärade muutumisele ning vahetuskursside muutumise ajastus võib mõjutada negatiivselt võlakirjade tootlust, kasumit ja turuväärtust. Selle tagajärjeks võib olla oluline kahju seoses kapitaliga, mille investeerimisel on lähtunud sellise investori vaatepunktist, kelle asukohariigi valuuta on euro.

Pehmendav keelekasutus

Alljärgnev on näide pehmendavast keelekasutusest, mis vähendab riskiteguri olulisust ja ähmastab tegelikku riski. Siin esitatud näite keelekasutust tuleks muuta, vähendades pehmendavat keelekasutust.

Oma äritegevuse käigus puutub kontsern kokku mitmesuguste riskidega, sh krediidiriski, tururiski, likviidsusriski ja tegevusriskiga. Kuigi kontsern investeerib märkimisväärselt aega ja tööjõudu riskijuhtimise strateegiatesse ja meetoditesse, ei pruugi risk mõningatel juhtudel olla siiski piisavalt maandatud.